

SKOTSK

HJORTEHUND

SKOTSK HJORTEHUND

En raggete aristokrat

Den skotske hjortehunden er en mange hundre år gammel rase som hadde sin storhetstid som jakthund på storvilt før skytevåpen ble oppfunnet. Rasen ble til ved at skottene fikk øynene opp for Romernes mynder som var hurtige og jaget med synet. De tenkte at ved å krysse sine egne jakthunder med Romernes mynder ville de få en rase som ville være et funksjonelt hjelpemiddel til å jakte hjorten i det åpne skotske høylandet.

En bra hjortehund ble meget høyt verdsatt og mange ble helt avhengig av denne smidige, raske og effektive jegeren. I middelalderen og renessansen var det bare adelen som hadde lov til å eie hjortehunder. Den hørte derfor hjemme i slott og borger, og ble brukt som

gaver til de europeiske kongehusene. Men tidene forandret seg, skytevåpen gjorde sitt inntog, og de store godsene forsvant etter hvert. Det ble mangel på vilt og folk med tid, penger og jaktmarker. Heldigvis for rasen inntraff dette omtrent samtidig med at man begynte å arrangere hundeutstillinger. Den første hjortehunden ble utstilt i England i 1861. Dette utgjør et tidsskille for rasen ved at moderne avl med stamtavler og seire i utstillingsringene tar over for arbeidet ute i markene. Men så sent som i 1929 drev lord Londonderry hjortejakt med raserene hunder av utstillingsblod. I våre dager er det ikke lov å jakte med rasen. Men lurecoursing, som er jakt på en kunstig «bytte» som dras i en bane av en maskin, er en oppskattet aktivitet for raseiere i mange land.

Med hensyn til utseende blir hjortehunden ofte litt bortglemt blant myndene. Den er for eksempel ikke like eksotisk som en afghansk mynde, ikke like elegant som en greyhound eller like gigantisk og massiv som en irsk ulvehund. Den minner oss vel heller om en arv fra det spartanske og seremonielle skotske hofflivet. En av Englands gamle og mest kjente oppdrettere, Miss Norah Hartley, kennel Rotherwood sa det slik: « Om man betrakter en hjortehund og ordet nostalgi faller en i hu, og om man så helt plutselig synes å se hjortehunder som i en uendelig rekke strekker seg langt inn i fortiden, da er det trolig at man ser en hjortehund av rette typen».

Motstandskraftig og lettstelt pels

Hjortehunden er en meget høyreist mynde, ca 80 cm mankehøyde, med raggete pels. Pelsen er ca 7 til 10 cm lang, og skal være ensfarget i ulike nyanser av grått. Pelsen er lett å stelle, ingen trimming eller klipping, bare en god gjennomkammering og børsting en gang i uken er nødvendig. Har man vært ute i søle vær, er en god håndkletørk og en lett børsting det eneste som trengs, eventuelt lett spyling med vann uten såpe. Hjortehunden har ingen røyteperioder, og den pelsen som løsner følger med ved børsting. Hjortehunden er kanskje en av de mynderaser som passer det norske klimaet best. Den fryser ikke, den tåler fuktig vær bra og den får sjelden pelsen full av søle, snø eller annet rusk og rask, da selve «kroppen med pelsen» sitter så «høyt oppe».

Vennlig og rolig

En hjortehund skal gi inntrykk av å kunne innhente og drepe hjort, og det høres unektelig lite sympatisk ut. Men det er nettopp sympatisk en hjortehund er i gemyttet. Det kommer kanskje av at den sjelden har vært oppdrettet som «kennelhund» og heller ikke trives med det. Den er avlet frem for å være med mennesket som deres kompanjong og venn. Hjørttehunden tviler derfor aldri på om mennesket er å stole på. Det er derfor ingen trassig styrke man må dressere bort eller passe på. Den følger i stedet gladelig med, og kommer når det ropes fordi det ligger naturlig for den. Den er meget hjemmekjær, stille og rolig inne og elsker å krølle seg sammen i sofakroken og godstolen. Den gir sjelden lyd fra seg, enten det er ute eller inne. Den er således ikke en vakthund.

Hjørttehunden har som man skjønner et mildt temperament og en engels tålmodighet. Om

den har gjort noe den ikke burde, er et strengt blick og en trist bebreidende stemme mer virkningsfullt enn harde straffetiltak og høye kommando ord. Imidlertid bør eier ha krefter nok til å holde igjen en voksen hund om det trengs. En voksen hanhund kan for eksempel veie over 50 kg. Hjørttehunden ingen storspiser, det er derfor viktig at den gis fôr av beste kvalitet.

Hjørttehunden er stille og rolig, nærmest doven, og bruker det meste av sin tid til å sove eller spasere stillferdig omkring. Den stiller ikke store krav til beskjeftigelse eller mosjon, men den bør være i god kondisjon for å holde seg frisk og sunn. Den trenger en god tur hver dag, samt anledning til å springe fritt og strekke ut om den føler trang til det. Jaktinstinkt gjør at om den får øye på noe som beveger seg raskt i det fjerne, vil den nok ønske å ta det nærmere i øyesyn. En hjortehund føler aldri trang til å stikke av og den slipper helst ikke eier og familie av syne.

Hjortehunden i Norge

Lenger tilbake enn 1904 kan vi ikke spore hjortehunden i Norge. Johs Lassen importerte den gang to hunder fra England, Craigie og Selwood Fingal. Vi må helt til slutten av 50-tallet før vi igjen hører mer om rasen her i landet.

Skotsk hjortehund er en av rasene med laveste registreringstall i Norge, men den lykkes allikevel med å hevde seg bra på utstillinger. At man med en så liten avlsbase klarer å holde standarden på et høyt nivå, skyldes blant annet gode europeiske og amerikanske importører og klokt avlsarbeid hos oppdrettere av rasen. Hele to ganger har en skotsk hjortehund blitt mestvinnende hund alle taser på Norsk Kennel Klubb

utstillinger. I 1974 var det hanhunden Ch Mountebanks Nicola som vant den gjeve Bamsestatuetten og i 1994 var det tispene Ch Jaraluv Indelible som vant den. I Norge er det ingen spesialklubb for rasen, men den er representert av et raseutvalg i Norsk Myndeklubb. Raseutvalget arrangerer et Open Show årlig. Raseutvalget har egen hjemmeside www.hjortehund.no

I Sverige ble Hjorthundklubben startet i 1974, med formål å samle hjortehundeiere i Skandinavia. Dette gjør den ved å publisere medlemsbladet «Hjorthunden» med aktuell informasjon tre ganger i året og hjemmesiden www.hjorthundklubben.se, og ved å arrangere en årlig rase-spesialutstilling i Sverige.

«DEN EDLESTE, MEST HISTORISKE OG MEST ROMANTISKE»

En skotsk hjortehund er som man kan forstå, en høyreist og lettstelt mynde. Den er spenstig, utholdende og derfor en fin turkamerat i skog og mark, samtidig som den er stillferdig og rolig i hjemmet. Den elsker mennesker og andre medlemmer av husholdet og innretter seg lett etter forskjellige forhold. Alt den krever tilbake fra deg er kjærlighet og en respektfull behandling.

Dens væremåte er beskrevet av mange, men en av de fineste er den som Mrs Armstrong med det berømte kennelnavnet Abbotsford formulerte i begynnelsen av forrige århundre. Oversatt lyder det som følger: « Den som vil ha en vidunderlig kamerat som gir sin eier hele sitt store hjertes hengivenhet, som gleder seg med sin herre når han er i godt humør, som kjenner på seg når eieren er nedfor og da går ved hans side med snuten i hans hånd, den som vil ha en slik hund, han bør velge den edleste, mest historiske og mest romantiske som finnes, - den skotske hjortehunden».